

Çin'in Dış Ekonomik Siyasetinin Geleneksel Olmayan Bir Okuması: Bir Değişim ve Dönüşüm Süreci*

DIGBY JAMES WREN**

Dr.
Kamboçya Uluslararası İlişkiler Enstitüsü
Kamboçya Kraliyet Akademisi

***Dr. Wren, hem Uluslararası İlişkiler hem de Kamu Diplomasisi alanlarında araştırma derecelerine sahiptir ve şu anda Kamboçya Kraliyet Akademisi (RAC), Mekong Araştırma Merkezi Uluslararası İlişkiler Enstitüsü'nde (IRIC) Özel Danışmanlık ve Direktörlük yapmaktadır. Kuşak ve Yol Asya-Pasifik Kurultayı (BRICAP) ve Pakistan Uluslararası İlişkiler ve Medya Enstitüsü (PIIRM) Danışma Kurulu üyesi. Dr. Wren aynı zamanda Pekin'deki Taihe Observer'ın Yardımcı Editörü, CGTN ve Bloomberg TV televizyon kanallarının düzenli konuşudur.*

Geliş Tarihi: 10.04.2023

Kabul Tarihi: 05.05.2023

Atıf: Wren, D. J. Çin'in dış ekonomik siyasetinin geleneksel olmayan bir okuması: bir değişim ve dönüşüm süreci. *BRIQ Kuşak ve Yol Girişimi Dergisi*, 4(3), 68-81.

ÖZ

Bu makale, Kuşak ve Yol Girişimi'nin (KYG) tarihi kökenleri, yayılımı ve bütünleşmesi konusunda rakip tartışmaları analiz etmek için Marksist analitik araçlardan yararlanmaktadır. Makale, ulus-altı bölgeler ve sahasal düzeltmelere ilişkin Marksist kavramların, KYG'nin ulus-ötesi bağlantı uzantılarının analizine bilgi sağlama ve bunu geleneksel Çin dış ekonomik siyaseti okumalarında genellikle kabul edilenden farklı terimlerle sunma potansiyeline sahip olduğunu iddia etmektedir. Böyle bir bakış açısının benimsenmesi, Çin hükümetinin 1949'da iktidara gelmesinden bu yana böyle bir dünya görüşüne sahip olduğu düşünülürse özellikle yerinde olacaktır. Uluslararası ilişkilere, siyasi ekonomi ve jeoekonomiye Marksist yaklaşımlar, siyasi ve kültürel hegemonik söylem ve pratiğe yönelik "Gramscici yaklaşımlarla" derinleşmiştir. KYG'nin tarihsel belirleyicilerinin ve çağdaş yörüngesinin analizinde Giovanni Arrighi'nin çalışmaları ve analizi bağlamsallaştırmak için Braudel'in la long dureé yaklaşımı göz önünde bulundurulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çok kutupluluk, çok taraflılık, Kuşak ve Yol Girişimi, küresel ekonomi, Üç Dünya Teorisi

Giriş

BATILI DÜŞÜNCE OKULLARININ EGEMEN olduğu çağdaş Uluslararası İlişkiler teorisi (Muppidi, 2012), Kuşak ve Yol Girişimi (KYG) dahil Çin dış ekonomik siyasetine odaklanıldığında analiz merceğini bulandırmaktadır. Çin'in yerli felsefe ve kültürü bütünleştiren bir dünya görüşü inşa etmesinin kökleri 19. yüzyılın sonları ve 20. yüzyılın başlarında, Çin'in kendi topraklarındaki egemenliğini korurken ve sömürgeci tecavüzü sınırlarken yönetim sistemini değiştirmek için Japonya ve başka yerlerden entelektüel fikirleri özümsemesine dayanmaktadır (Deng, 1998; Noesselt, 2015). Nehru ile diğer Asyalı ve Afrikalı liderler tarafından 1950'lerde geliştirilen bağlantısızlık ve dışlayıcı olmayan bölgeselcilik fikirleri, klasik Avrupa güç dengesi modelinin askeri bloklarından önemli ölçüde farklıydı (Grabowski, 2019).

Mao Zedong'un Üç Dünya Teorisi (Wang,

2011) uluslararası ilişkiler, dış siyaset, savaş ve strateji üzerine yeni düşünceler sunmuştur. Ayrıca, Konfüçyüs ve Mengzi'nin toplumcu öğretilerine Asyalı değerlerinin inşasında sıklıkla başvurulmakta ve Avrupa ile Anglo-Amerikan liberal bireyci değerlere bir alternatif sunmaktadır. Arrighi (2007: 329), Çin siyasi erkinin güçlü merkezi denetiminin "Konfüçyüsçü toplumsal uyum ilkesini, piyasadaki dizginsiz mücadele görüşü lehine" hiçbir zaman reddetmediğini savunmaktadır. Bu nedenle, Doğu Asya'ya özgü bir uluslararası düzen kavramı, genellikle liberal demokratik barış reçetesiyle çelişen, derin Konfüçyüsçü siyasi, toplumsal ve kültürel yakınlıklara dayandırılmaktadır (Acharya & Buzan, 2010). Bu görüşe göre, Japonya, Güney Kore, Tayvan ve Vietnam gibi Doğu Asya'daki liberal müdahaleler, Washington'ın evanjelik siyasi ve kültürel otorite vizyonunu empoze etmesi için bölgeyi Çin ile tarihi bağlarından ayırma girişimi olarak görülebilir.

Bu nedenle, Çin'in yerli Marksist Uluslararası İlişkiler teorisinin, küresel yönetim teorisi ve pratiği üzerine nasıl yeni bakış açıları sağladığını göstermek önemli bir katkı olacaktır. Wang (2021), Yan (2021) ve Yang (2021) gibi önde gelen Çinli uluslararası ilişkiler uzmanları, Çin tarihi, felsefesi ve kültürü hakkında bilgi sahibidir ve Çin'in dış siyaseti ile ve KYG'nin uygulanmaya konması arasındaki ilişkiyi anlamak için gelişmiş analitik çerçeveler ve daha iyi teorik araçlar sunmaktadır (Smith, 2017). Örneğin, Zhao Tingyang, Çin'in meselelerinin Avrupa ve Anglo-Amerikan teorileriyle açıklanamayacağını çünkü bu teorilerin Çin tehdidi, borç tuzağı diplomasisi ve Çin'in yükselişi tezleri gibi Çin'e dair mecazlar ve motifler ürettiğini yazmıştır (Zhao, 2006). Zhao'ya göre (Do, 2015: 23), geleneksel Çin düşüncesini ve ona özgü dünya görüşünü, değerlerini ve metodoloji sistemini göz ardı eden realist ve liberal teoriler "çatışmayı" açıklayabilirken, yalnızca Çin düşüncesi "uyumu" tam olarak açıklayabilir." Bu bütüncül bakış açısına göre, Konfüçyüsçü düşünce, eşitsizliği en aza indiren ve kolektif sorumluluğu teşvik eden kapsayıcı ve uyumlu bir dünya düzeni yaratmak için itici güç sağlamaktadır.

Çinli bilim insanları, uyumlu bir uluslararası siyasi sistem için yeni bir teori geliştirmeye çalışırken, Xi Jinping'in Ulusal Canlanma ülküsü bu tür fikirleri uygulamaya koymak için en açık girişim oldu. Xi'nin ortak değerlere sahip çoğulcu ve uyumlu bir topluluk ülküsü, "bir medeniyetin kendisini diğerine dayatması fikrini reddetmektedir (Dellios, 2017:227)". KYG'nin güven oluşturma ve karşılıklılık üzerine kurulu kazan-kazan anlayışı, köklerini Çin'in derin felsefi geçmişinden almıştır. Hegelci-Marksist mücadele diyalektiğinin

yerini alan Konfüçyüsçülük ve Yin-yang'a göre "ahenk, üretici bir güç olarak karşıtlığı da içerir" (Wang, 2018: 6); dolayısıyla her iki taraf da sistemi sürdürmek için diğerine ihtiyaç duyar. Dahası, hem Taoizm hem de Konfüçyüsçülüğün ayırt edici öğretileri, hiyerarşi prizmasından bakıldığında, genellikle müdahale etmemeye değer verir. Bu, Çin kültüründeki kazan-kazan işbirliği anlayışının, başarı ve refahın karşılıklı olarak içerilmesi süreci olarak görüldüğü anlamına gelir ve Çin'in ulusal çıkarının ortak çıkar olarak görüldüğü bir süreci ifade eder (Ames, 2007; Dellios, 2017). Bu nedenle, Xi'nin Ulusal Canlanma ülküsü, "ortak kader topluluğu" vizyonuna ve bölgesel veya küresel hegemonyadan kaçınma üzerine inşa edilmiştir (Dellios, 2017: 231).

Bu genel bulguların ışığında, makalenin geri kalanında, Çin'in Kuşak ve Yol Girişimi'nin temel iç ve dış kalkınma belirleyicileri, yenilikleri, yayılımı ve olası sonuçları özetlenmektedir ve değerlendirilmektedir.

Küresel Ekonomik Gelişme İçin Yeni Bir Altyapı

KYG'nin öneminin tam olarak idrak edilmesi için, Girişim'in daha büyük ve daha uzun soluklu bir Ulusal Canlanma ülküsünün parçasını oluşturduğunun kabul edilmesi gerekmektedir. KYG, Çin'in İki Yüzüncü Yıl Hedefi arayışı, Ekolojik Uygarlığın anayasaya eklenmesi ve İkili Dolaşım paradigması içinde ekonomik ilerlemenin yeniden çerçevelendirilmesi için temel teşkil etmektedir. Çin'in Ulusal Canlanma arayışı, diğer bölgesel ve küresel güçlerle olan ilişkilerinden de etkilenmiştir. Örneğin, 2017 ile 2021 arasında Çin'in KYG projesini uygulaması, artan Çin-Amerikan "stratejik

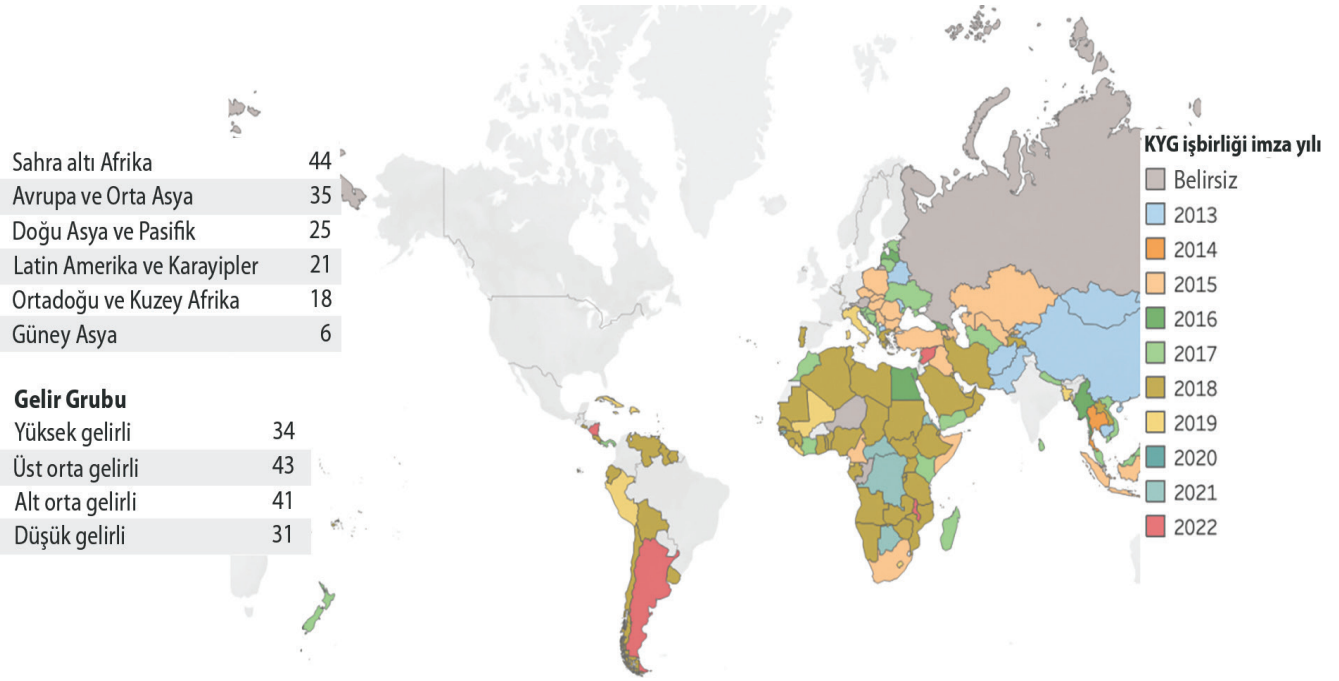
rekabetindeki tırmanıştan” (Lippman vd., 2021: 1) ve COVID-19 salgınının ortaya çıkmasından önemli ölçüde etkilenmiştir.

Çin, diplomatik ivme yakalamak için ikili, üçlü ve çok taraflı ağlardan ve forumlardan oluşan bir zincirden yararlanmıştır.

Bu makale, kökleri Marksist tarihsel analize ve Gramscici hegemonya yaklaşımları temelinde KYG'ye ilişkin düzeltici bir bakış açısı sunmaktadır. Çin'in kültürel olarak farklı ancak doğal bir ulus-devlet olduğunu ve ulusal çıkarları dahilinde ilerleme arayışında meşru bir iddiaya sahip olduğunu tespit etmektedir (Deng, 1974). Bu, Çin'in yakın çevresindeki saldırı/savunma düzenlemelerini güçlendirmeye, ticaret filosunu korsanlığa karşı korumaya (Erickson & Strange, 2012) ve denizasıırı askeri tesislere asgari düzeyde ihtiyaç duymaya (Brewster, 2018; Liu & Yin, 2018) yönelik tutarlı yaklaşımını açıklamaktadır. Çin, diplomatik ivme yakalamak için ikili, üçlü ve çok taraflı ağlardan ve forumlardan oluşan bir zincirden yararlanmıştır. Çin'in sözde “kurt savaşçı” diplomasisine, (Zhu, 2020), Çin'in insan hakları ihlalleri, kara/denizdeki askeri atılğanlığı ve siyasi nüfuz iddialarına ilişkin eski liberal devlet suçlamalarına karşı güçlü karşı duruşuna dikkat çekmek için sıklıkla atıfta bulunulur. Bununla birlikte, Kanada'nın BM'de sözde Çin'in insan hakları ihlalleri ve Sinciang'daki zorla çalıştırma uygulamaları hususlarında oy toplamaya yönelik 2021'deki girişimi, Çin'in artan çok taraflı ve diplomatik etkisini gözler önüne serdi. Kanada'nın BM büyükelçisi, 40'tan fazla

ülkenin desteğini toplayan bir belgeyi elden ele dolaştırdı. Bununla birlikte, bu devletlerin hiçbiri Müslüman bir devlet değildi. Çin ise, buna çoğunluğu KYG ortağı olan ve neredeyse tüm Müslüman devletleri içeren 60'tan fazla ülke tarafından desteklenen bir belgeyle karşılık verdi (Liu, 2021).

KYG'nin kökenlerine ve işleyişlerine ilişkin Marksist analiz, KYG'nin maddi altyapısının kıtalar arası olduğunu, öncelikle gelişmekte olan ülkelere odaklandığını ve ortaya çıkan ticari korumacılığı ve bölgesel ekonomik blokları kontrol etmek ve tersine çevirmek için küresel ticaret ve yatırımı kilit bir araç olarak kullandığını ortaya koymaktadır (Dakila, 2020; Global Times, 2020; Amendolagin, 2021). Bu nedenle analizler, KYG'nin hayata geçirilmesi ve sözde faydalarının yanı sıra karşı karşıya olduğu zorluklar hakkında gerçekleri gizleme eğiliminde olan çoğu Batılı siyasetçi, akademisyen ve medya kuruluşunun fikir birliği içinde oldukları anlatılardan oldukça farklı sonuçlara ulaşmıştır. Bu makale özellikle, KYG'ye ilişkin refah ve güce odaklanan realist değerlendirmelerin, Çin'in KYG'nin kavramsallaştırılması üzerinde felsefi etkisindeki bağlamsal önemini nasıl göz ardı ettiğini ve ister ekonomik, ister siyasi, ister toplumsal olsun, ahenkli ilişkiler yaratmak için iç ve dış güçleri nasıl dengelediğini tartışmaktadır. Batılı siyasi seçkinler, Çin'e özgü Sosyalizm teori ve pratiğini genellikle görmezden gelmekte ya da kavrayamamaktadır. Bunu yapabilmek için, Konfüçyüsçülük, Taoizm, Budizm'deki 'yin-yang' (Wang & Zou, 2011) veya Marksizm'in 'temel çelişki' (Xinhua, 2017) gibi kültürel, toplumsal, ekolojik, siyasi ve ekonomik örgütsel kavramların karmaşık bir birleşimine ilişkin daha kapsamlı bir anlayış gereklidir.

Aralık 2022'ye kadar 148 ülke, KYG çerçevesinde Çin ile mutabakat anlaşması imzaladı. (Fudan Üniversitesi, 2023)

Benzer şekilde, Pekin'in KYG'ni mevzilendirmesi, Xi Jinping'in "kazan-kazan işbirliğine sahip yeni bir uluslararası ilişkiler türü" formülünde ana hatları çizilen Çin'in karşılıklı kavramına dayanmaktadır (Xi, 2017: 3). Bu itibarla, dış mütakabilyetler, siyasi egemenliğe saygı ve dış çatışmadan kaçınma da dahil olmak üzere uluslararası sistemin yenilenmesini veya ıslahını gerektirir. Dahili olarak, Marksist 'daha iyi bir varoluş hali' kavramına (Yılmaz, 2016; Eskelinen, vd., 2020) dayalı devam eden reform, Mao sonrası Çin'de vatandaşların maddi refahını artırmak için devlet öncülüğünde geliştirilen karşılık olan 'temel çelişki'nin belirlenmesinin temelini oluşturmaktadır (Xinhua, 2017). Bu iç ve dış yin-yang dengeleri, evrensel olarak daha iyi bir varoluş durumunu kapsayan ve bu kavramı KYG'nin inşasına dahil eden bir İkili Dolaşım'ın teorik

modeline dönüşmüştür.

Çin'in Kuşak ve Yol Girişimi'nin temel iç ve dış kalkınma belirleyicileri, yenilikleri, düzenlemeleri ve sonuçları nelerdir? Araştırma, KYG'nin yeni bir küresel altyapının maddi temelini oluşturduğu iddiasını desteklemektedir. Dahası KYG, ortaya çıkan çok kutuplu bir düzeni ve daha özel bakımdan Çin, Avrupa Birliği (AB), Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ticaret ve yatırım "üç kutupluluğunu" hızlandırmıştır (Dent, 2004: 214). Ancak bu, bazı gözlemcilerin iddia ettiği gibi (Doğan, 2021; Freymann vd., 2021), "orta krallıkla" (Eski Çin İmparatorluğu) törensel etkileşime dayanan yeni bir haraç sistemi anlamına gelmiyor. Aksine, Xi'nin "insanlığın ortak gelecek topluluğu", çok kutupluluk, içişlerine müdahale etmeme ve fikir birliği oluşturmaya yönelik yeni bir yaklaşım anlamına geliyor. Güney yarıkürede yaşayan

dünya nüfusunun %84'ü için Çin'in ekonomik kalkınma modeli, sömürgecilik dönemine, sonu gelmeyen savaşlara, finansal balonlara ve "sözde kurallara" dayalı düzenin ekonomi, teknoloji ve aşu alanındaki ırksal ayrımcılığına açık bir alternatif sunuyor.

Çin'in Ekonomik ve Siyasi Etkisinin Genişletilmesi

KYG, çok sayıda ülke ve uluslararası kuruluştan olumlu tepkiler alarak yüksek seviyede bir uluslararası işbirliği platformu haline geldi. Çin ve çok çeşitli ülkeler tarafından Girişim'i inşa etmek için imzalanan belgeler yatırım, ticaret, bilim ve teknoloji, beşeri bilimler ve diğer alanları kapsıyor.

Ulusal düzeyde İsrail dışında Doğu Akdeniz bölgesindeki önemli ülkeler (Türkiye, Suriye, Mısır, Libya, Yunanistan ve Kıbrıs) Çin hükümeti ile anlaşmalar imzaladı. İsrail, Çin ile doğrudan bir işbirliği belgesi imzalamamış olsa da, "Kuşak ve Yol" inşası ile aktif olarak ilgilenmektedir. Ayrıca İsrail, Türkiye ve Mısır ile birlikte Asya Altyapı Yatırım Bankası'nın (AAYB) kurucu üyesidir.

Bölgesel düzeyde KYG, Türkiye'nin Orta Koridor girişimi, Avrupa Birliği'nin AB-Asya bağlantı stratejisi ve diğer bölgesel kalkınma planları ile etkin bir şekilde uyum sağlar. Ek olarak, Çin'in 2017 ve 2019'daki Uluslararası İşbirliği için Kuşak ve Yol Forumu, Kuşak ve Yol çerçevesi altındaki en yüksek düzeyli uluslararası platformlarıdır.

Altyapı Bağlantısı

KYG ve yapısal kardeşleri, yani İkili Dolaşım, Ekolojik Uygurluk ve Dijital Dönüşüm, genellikle Sanayi Devrimi'nden bu yana uluslararası ilişkileri yöneten kurallara dayalı düzene yönelik jeostratejik ve jeoekonomik meydan okumalar

olarak çerçeveslenmektedir (Liu 2019). Bununla birlikte, Washington ve daha az ölçüde olmak üzere müttefikleri, Batı felsefi düşüncesinden çıkan, daha sonra asimile edilerek esas olarak Asya etkilerine uyarlanan yeni kalkınma ve yönetim paradigmalarına uyum sağlamakta isteksiz veya yetersiz görünmektedir. Böylece, ABD önderliğindeki ittifak ağı, küreselleşme ve küresel yönetimde tezahür eden liberal ve daha sonra neo-liberal ekonomik rekabetten uzaklaşmıştır. Bunun yerine, kurallara dayalı düzen, giderek artan bir şekilde ekonomik yaptırımlara (Coates, 2020) ve son zamanlarda, Çinli öğrencilerin ABD üniversitelerindeki ileri bilimsel çalışmalara erişimi üzerindeki sınırlamalar (Chen, 2021; Hollingsworth vd., 2021) ihracat ve teknoloji yasakları dahil olmak üzere bilgi ayrımcılığına dayanmaktadır (Soliman vd., 2020; Ye, 2021). Bu makale, başı dik ülkelerdeki ekonomik kalkınmayı kısıtlamak ve ABD'nin teknolojik avantajındaki düşüşü durdurmak için uygulanan ABD yaptırımlarının ve ihracat kısıtlamalarının (Darby & Sewall, 2021), eski İran Cumhurbaşkanı Ruhani'nin (2005) "teknolojide ırkçılık" olarak adlandırdığı şeyi oluşturabileceğini savunmaktadır.

KYG'nin ekonomik kalkınma odağı giderek "dijital sanayileşme ve endüstriyel dijitalleşmeyi" benimsemeye ve geliştirmeye yönelmiştir (Xi, 2021c: 2) ve bu da küresel sanayi ve telekomünikasyonda ortaya çıkan Çin dijitalleşmesinin çekirdeğini oluşturmaktadır. Bu nedenle, KYG ortağı ülkeler, Çin'in hız ve ölçekte inovasyon kapasitesinin maliyet avantajlarından giderek daha fazla yararlanmaktadır. Afrika, Hindistan, ASEAN ve Çin'deki akıllı telefon ve bilgisayar pazarlarının tümü şu anda ABD patentlerini, bileşenlerini ve yazılımlarını kullanan Çinli üreticilerin hâkimiyetindedir.

Çin Bilimler Akademisi 19. Toplantısı ve Çin Mühendislik Akademisi 14. Toplantısı'nın açılışı 28 Mayıs 2018'de Çin'in başkenti Pekin'deki Büyük Halk Salonu'nda yapıldı. (Xinhua, 2018)

COVID-19 salgını sırasında, tüm elektronik aksamın önemli bir bileşeni olan yarı iletken çiplere olan talep, büyük tedarik kesintilerinden etkilenmişti. Ancak ortaya çıkan kıtlıklar, büyük ölçüde Trump yönetiminin Çin ile 2018 ticaret ve teknoloji savaşının doğrudan bir sonucuydu (Brown, 2021).

2018'de Xi Jinping, Çin Bilimler Akademisi ve Mühendislik Akademisi'nin ortak toplantısında, bağımsız teknolojik ve kurumsal inovasyonun bilimsel ve teknolojik rekabette "yükseklere hükmetmeye" (Qiushi, 2018: 3) ulaşmanın tek yolu olduğunu söyledi. Ayrıca, "anahtar ve çekirdek teknolojilerin kendi kendine geliştirilebilir ve kontrol edilebilir olmasını sağlamak için (...) inovasyon ve geliştirme girişimleri güvenli bir şekilde kendi elimizde tutulmalıdır" (Qiushi, 2018: 3). Ek olarak, birincil kaynaklara odaklanılmalı ve "kilit alanlar ve boğucu sorunlar" ile başa çıkmak için stratejik planlama yapılmalıdır

(Qiushi, 2018: 3). Bundan böyle, Çin'in yerli yarı iletken üretimi ve endüstriyel dijitalleşmesi ulusal bir temel hedef haline getirilmiştir ve Çin teknoloji endüstrileri, ABD yazılım/donanım bileşenlerini ve lisanslarını 2025 yılına kadar kaldırmak için ortak çabalar başlattı. Başka bir deyişle, ABD'nin yarı iletken tedarik zincirleri, 5G ve diğer teknolojileri güvenlik konusu haline getirmesi ve yaptırımlarının önemli bir sonucu, Çin'in dijitalleşme süreçlerini hızlandırması oldu (Li, 2021). KYG bu haliyle telekomünikasyon (5G), bilgi işlem, yapay zeka ve büyük veri, lojistik, biyoteknoloji ve finans teknolojisi için dijital bir altyapı haline geldi. Bu dijital yol, Asya, Afrika ve giderek artan bir şekilde ABD ve Avrupa'daki ticari ve tüketici pazarları tarafından benimsenen e-ticaret, sosyal medya, ödeme platformları, eğlence ve paylaşım ekonomisi uygulamalarının kazançlı ve genişleyen üstyapılarını desteklemektedir.

Çin, kısmen kültürel, toplumsal ve dil özelliklerine bağlı olarak, ancak daha büyük ölçüde ABD'nin kışkırttığı ticaret-teknoloji savaşına bir yanıt ve kendine güven için yinelenen bir itici güç olarak yeni dijital standartlar yaratmaktadır. Çin ayrıca ticaret ve bilgiyi basitçe küreselleştirmenin ötesine geçen gelişmiş telekomünikasyon yoluyla KYG ortağı ülkelere bilgi yayılımını hızlandırmaktadır. Bu nedenle, küresel tehditler dünyanın her köşesinde insanlığın varoluşuna yönelik birincil tehlike olarak kabul edilmektedir:

Çin'in hem içeride hem de dışarıda büyük ölçekli ve uzun vadeli girişimleri kavramsallaştırma, düzenleme ve uygulama gücü, merkezi liberal devletlerle karşılaştırılmaz.

Gezegenin geleceği, insanlığın kaderinin anahtarı olduğundan, siyasetlerimizin "gezegenleşmesi" küreselleşmenin yeni biçimi, küreselleşmeye daha insancıl bir yaklaşım olabilir (Raffarin, 2021: 7).

Çin'in hem içeride hem de dışarıda büyük ölçekli ve uzun vadeli girişimleri kavramsallaştırma, düzenleme ve uygulama kudreti, merkezi liberal devletlerle karşılaştırılmaz. Buna ek olarak, Çin'in çevresini ve KYG bağlantılarını hedef alan ABD önderliğindeki siyasi, diplomatik, ekonomik ve askeri operasyonların uzun listesi, Pekin'de kısa vadede farklı derecelerde etkili olarak görünseler de, uzun vadede yalnızca ABD'nin küresel gücündeki düşüşü hızlandırmaktan başka bir işe yaramamaktadır. Bu konuda ilgili kanıtlar, ABD'nin Sinciang'da sistematik

baskı iddiaları nedeniyle Çin'e yönelik yönelik Amerikan yaptırımlarının etkisizliği, ABD'nin Afganistan'dan çekilmesi, Kapsamlı Ortak Eylem Planı'na (KOEP) geri dönülmesi ve Çin'in İran ile 25 yıllık kalkınma anlaşması gibi meseleler olarak gösterilebilir. Ayrıca, ABD'nin Tayvan konusunda savaş kışkırtması yapması ve Tek Çin İlkesi'ne boyun eğmesi, AB'nin ABD liderliğine verdiği desteğin abartılması ve AB'nin stratejik özerkliğinin hafife alınması gibi konular da bu kanıtlar arasındadır. Merkezi liberal devletlerin anti-Çin siyasi söylemleri ile Çin'in küresel ticaret ağlarındaki patent merkeziliği arasındaki önemli çelişkiler, Çin'in küresel siyasi, ekonomik ve güvenlik mimarisini, çok kutupluluk, çok taraflılık ve gezegensellik yönünde kıtasal olarak yeniden ölçeklendirmesinin kanıtı olarak görülebilir. Başka bir deyişle, ABD liderliğindeki kavgacı merkezi liberal devletler koalisyonunun ortak asimetric ve hibrit saldırılarına rağmen, KYG'nin kamu yolları (Xi, 2021a) ve küresel kamusal malların sağlanması, uzun vadeli küresel ekonomik gelişim için güvenli ve istikrarlı bir maddi altyapı oluşturmakta ve kıtasal ticaret blokları arasında uyumu desteklemektedir. Bu ticaret blokları arasında, AB, Çin-Orta ve Doğu Avrupa Ülkeleri İşbirliği, Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık (RCEP), ABD Meksika Kanada Anlaşması (USMCA), Trans Pasifik Ortaklığı (CPTPP), Avrasya Ekonomik Birliği, Afrika Birliği, Körfez İşbirliği Konseyi ve Mercosur bulunmaktadır ve Çin bu blokların tek en büyük üyesi veya dış ortağıdır. Bu bakış açısıyla, Çin, "dünya ekonomik sistemine hakim olan üç müreffeh 'üçgen' bölgede (Kuzey Amerika, Doğu Asya ve Avrupa) giderek artan etki sağlamaktadır" (Dent, 2004: 214).

İlk kez dönemin Çin Başbakanı Zhou Enlai tarafından formüle edilen, daha sonra Bağlantısızlar Hareketi tarafından benimsenen “Barış İçinde Bir Arada Yaşamın Beş İlkesi”, bugünün dünyasının özlemlerini dile getiriyor. Bandung Konferansı sırasında Zhou Enlai (ortada) ve Pakistan Başbakanı Muhammed Ali (sağda) ve eşi (solda). (Xinhua, 1955)

Pekin’in KYG’yi hayata geçirmesi, ABD’nin Çin’in Ulusal Canlanma politikasını sınırlamak ve kontrol altına almak için tasarlanmış dış ve ticaret politikaları arayışından büyük ölçüde yararlanmışır. Çin, ABD “terörle savaşını” sürdürürken göreceli ekonomik kazanımlar elde ederken, Ulusal Canlanma politikasının ilerlemesi açısından 2001’deki Dünya Ticaret Örgütü’ne katılımı nispeten daha fazla fayda sağladı. Bu ve benzer yollar, uluslararası ilişkilerin pratiğinde “jeopolitiktan jeoekonomiye göreceli küresel geçiş”i yansıtmaktadır (Dent, 2004: 214; Beeson, 2018). ABD’nin hem Cumhuriyetçi hem de Demokratik yönetimler altındaki neo-liberalizm ve müdahalecilik pratiği, Çin’in yükselişine dair olgusal kanıtlar karşısında ABD’yi iç yönetiminde siyasi kutuplaşmaya ve gericilik rotasına soktu. Söylevler’de Machiavelli (1531), “özgürlüğün tiranlık veya yozlaşmış cumhuriyetlerden daha fazla refah ürettiğini” varsayar. The Leviathan’da Hobbes (2018), özgürlüğün müdahale olmadan hareket etme gücü olduğu fikrini tartışır; burada, özgürlüğün varlığını

doğrulayan şey dış aktörlerin müdahalesinin olmamasıdır. Bu proto-realist argümanlar, Çin’in dış siyasetinin temel direkleri olarak çatışmama, müdahale etmeme ve saldırmazlığın önemine ilişkin açıklamalarını ve iddialarını desteklemektedir (Yang, 2021).

Çin, ABD liderliğindeki sömürgeci bir liberal düzen tarafından daha az kısıtlanan çok kutuplu bir düzen vizyonunda yalnız değildir. Liberal değerler küresel olarak bir dereceye kadar çekiciliğini korurken, ABD önderliğindeki liberal düzenin tamamen olmasa da kısmen reddilmesiyle, giderek artan sayıda hükümet, “Batılı olmayan, liberal olmayan, liberal demokrasiler olmayan, belki de demokrasiler bile olmayan [...] çünkü küresel ekonomik çalkantılara yanıt vermede daha başarılı olduklarını kanıtlayan” sistemler aramaktadır (Boyle, 2016: 35).

Orbán’ın açıklaması, liberal değerlerin ve yasal kısıtlamaların dayatılmasının Macaristan ve Polonya gibi ülkelerin küresel ekonomide çıkarlarını koruyabilecek yeni bir ekonomik milliyetçilik

türüne girişmelerini giderek zorlaştırdığına atıfta bulunuyordu. Liberalizmden uzaklaşmanın yükselişinin nedenleri üzerine pek çok tartışma vardır (Zakaria, 1997; Kalb, 2018; Posen, 2018; Hendrikse, 2021). Bununla birlikte, neo-liberalizmin olumsuz sonuçları, 2001 sonrası ABD liderliğindeki “Teröre Karşı Savaş”, ABD’nin neden olduğu küresel mali krizler ve Çin’in ekonomik başarısı buna katkıda bulunan faktörlerdir. Mültecilerin çatışma bölgelerinden kitlesel hareketi, artan devlet borçları, Çin ile artan ticari rekabet ve kamu malları ve hizmetlerinin sağlanmasındaki neo-liberal kısıtlamalar, toplumsal gerilimleri şiddetlendirdi. Yunanistan, İsviçre, İsveç, Avusturya ve Almanya’da neo-Nazi partileri ivme kazandı ve sağcı popülizm, Fransa ve Birleşik Krallık’ta mütevazı ölçekte seçim başarısı kazandı (Boyle, 2016). Donald Trump’ın 2016’da seçilmesi, il-liberalizmin ABD’de de alevlendiğinin ve küresel COVID-19 salgını hızla yayılmaktayken endişe verici bir şekilde belirginleşeceğinin sinyalini verdi.

İnsanlık için ortak bir kader topluluğu kavramı, toplumsal ve doğal uyum hakkındaki Konfüçyüsçü ve Taocu düşüncenin ahlaki evrenselliğini içerir.

Ancak, en büyük başarısızlık, bırakın başkalarının salgınlarını yönetmelerinde liderlik etmeyi kendi salgınını yönetmede feci bir şekilde başarısız olan ABD’ye aittir. Bu temelde, ABD kudretine dayanan önceki liberal düzene dönüş umutları artık sönmüştür. (Boyle, 2020: 51)

Liberal düzenin zayıflayan etkisi ve ABD’nin küresel tedarik zincirlerinin orantılı kontrolünü sürdürme kapasitesi konusundaki ABD realist analizinde Çin

büyük önem taşımaktadır (Ikenberry vd., 2022). ABD liderliğindeki jeoekonomik baskı ve öncelikle deniz güvenliği konuşlandırmaları, Çin’in küresel ticaret ağının çeşitlendirilmesine katkıda bulundu. Ayrıca, bilgi ve teknoloji transferini kısıtlayan ABD’nin kışkırttığı ve devam eden ticaret-teknoloji savaşının net etkisi, yeni bir bilgide ırk ayrımcılığı biçimi oluşturmakta ve Çin’in ABD kontrolündeki fikri mülkiyetten bağımsız ileri teknoloji tedarik zincirleri oluşturma çabalarını daha da teşvik etmektedir. Çinli idareciler için, Donald Trump’ın salgından Çin’i sorumlu tutması (Pan, 2021: 42) ve başlıca liberal devletlerin COVID-19 vakaları ve ölümleri sicili, Batı idareciliğinin başarısızlığının bir başka örneği; bir “Batı başarısızlığı”dır. Pan’a (2021: 40) göre Batı’nın başarısızlığı, “Batı güvenlik düşüncesinde ve uygulamasında ırk bazlı güvenlik ve güvensizlik siyasetinin [ve] dünyanın geri kalanına karşı Batı güvenliği ve üstünlüğüne ilişkin kendi imajını baltaladığını” gösteriyor. Bu nedenle, aşırı geliştirme, üretim ve dağıtımına yönelik eski liberal devlet siyaseti tepkisi, bir tür aşırı ırkçılığı doğururken; Pekin’in salgına verdiği yanıt ise, Çin’in KYG ve onun yönetişimi vizyonunda karşılaşılan küresel zorluklara karşı ahlaki bir yaklaşım sergiledi.

ABD’de artan “sinir hastalığı ve anksiyete”nin aksine (Wang, 2021: 4), Çin’in ekonomik gücü, büyük ölçüde, özel ve kamusal avantajların peşinde koşmaya ve vatandaşların artan maddi zenginlikten kaynaklanan keyif için mal edinebilme yeteneğine bağlanabilir (Xinhua, 2021b). Bu özgürlük, Marksist ekonomik kalkınmanın adil dağılımına ilişkin nosyonlarla yakından ilişkilidir ve Çin’e Özgü Sosyalizm söz dağarcığı içinde ifade edilir. Aynı şekilde, insanlık için ortak bir kader topluluğu kavramı, toplumsal ve doğal uyum hakkındaki Konfüçyüsçü ve Taocu düşüncenin ahlaki evrenselliğini içerir (Zhao, 2006; Wang ve Zou, 2011).

Bu şekilde anlaşıldığında, özgürlük çeşitli şekillerde KYG ekonomik kalkınma modelinin bir ayağı olarak teşvik edilir. Birincisi, KYG jeopolitik veya ideolojik uyum konusunda ısrarcı olmayan, açık ve bütünleştirici bir modeldir. İkinci olarak, KYG ekonomik kalkınma modeli, ortak ülkelerin hem eski hem de yeni altyapı geliştirme girişimlerine uyum sağlayarak yüksek derecede esnekliğe sahiptir. Üçüncüsü, Çin, kapsamlı bir fikir birliği oluşturma danışma çerçeveleri ve forumları ağına güveniyor. Dördüncüsü, Çin hem müdahale etmemeyi hem de çatışmamayı vaat ediyor ve uyguluyor. Bu nedenle, KYG ekonomik kalkınma modeli, özellikle eski liberal devlet eleştirileri (CFR, 2021) ve “B3W” (Build Back Better World) gibi karşı girişimler başlatma denemeleri karşısında, yönetim, finans ve sürdürülebilirliğin sürekli optimizasyonunu gerektirmektedir (G7, 2021: 24). Quadrilateral (Mahbubani, 2021) ve AUKUS düzenlemeleri (Strangio, 2021) gibi ABD liderliğindeki daha yeni karşı girişimler, hem sert (askeri) hem de yumuşak (ekonomik) bileşenlerden oluşan melez bir model sergilemektedir.

Sonuç

Gramsci'nin hegemonyacı ve karşı-hegemonyacı büyük güçler arasındaki rekabet perspektifinin benimsenmesi (Gramsci, 1971; Yılmaz, 2014), en azından Obama döneminde “Asya'ya dönüş” (FPI, 2014) siyasetinden bu yana küresel ekonomik gelişmenin demokratikleştirilmesinin, (ABD) liberal demokrasisine karşı (Çin) il-liberal otoriterlik arasındaki ideolojik anlatılara maruz kaldığını ortaya koymaktadır (Biden, 2021: 9). Dahası, Washington'dan yayılan zararlı ve büyük ölçüde asılsız olan insan hakları ihlali iddiaları ve bunun sonucunda ortaya çıkan yaptırımlarla, KYG ülkelerinin maddi altyapısı

aracılığıyla elde edilen hem bölgesel hem de küresel ekonomik canlanmaya dair kanıtlar gizlenmektedir. Öncelikle Çin'in gelişimini ve istikrarını sınırlamayı kafasına koymuş olan ABD, Amerikan hegemonyasını devam ettirmek ve başlıca mimarı olduğu küresel çok taraflı hiyerarşide azalan etkisini takviye etmek için eski emperyalist ve eski sömürge devletlerden oluşan demokratik bir kulüp kurmaya çalışmaktadır (Wren, 2020).

KYG'nin, ABD'nin ekonomik hâkimiyeti ve askeri üstünlüğüne dayanan sözde liberal kurallara dayalı düzeni baltalamak için Çin'in, siyasi, ekonomik ve muhtemelen askeri etkisini genişletmeye yönelik büyük stratejisinin bir parçası olup olmadığı konusunda tartışmalar var. Bununla birlikte, Xi Jinping, Deng Xiaoping'den kökünü alan reformcu grup ile tutarlı olarak ÇKP siyasetinin yönünü sağlamlaştırdı ve barış ve kalkınma yeni dönemi karakterize etmeye devam ediyor. Çin'in ekonomik etkisi, KYG'nin güneyde deniz ve batıda kara uzantıları boyunca artan ticaret hacminin bir sonucu olarak birikmeye devam ediyor. Kuşak ve Yol Girişimi, Çin'in özellikle Afrika ve Orta Asya'da kaynak edinimini giderek çeşitlendirmesine ve sonuç olarak Şanghay, Hong Kong ve Shenzhen'deki ticaret hacimleri gibi emtia fiyatlandırması üzerinde daha fazla oransal kontrol uygulamasına olanak tanımaktadır (Petry, 2020; Yang vd., 2020). Tüm KYG koridorlarında devam eden inşaa faaliyeti, çevredeki sanayi parkları, serbest ticaret bölgeleri ve özel ekonomik bölgeler dahil olmak üzere ulaşım ağını sağlamlaştırmış ve genişletmiştir. KYG koridorunun Myanmar üzerinden Bengal Körfezi'ne açılması, Ordu'nun 2020 seçim sonuçlarını reddetmesi nedeniyle ertelenmiştir (Chan, 2021). Bununla birlikte, Singapur'dan Yangon Limanı aracılığıyla ilk kargo sevkiyatı Ağustos 2021'de Çin'de Chengdu'daki teslimat yerine ulaştı (CGTN, 2021).

Çin'in ulusal hedeflerine hizmet ettiğine dair olumsuz anlatılar, Washington tarafından çok az olgusal kanıtla veya hiç kanıt olmadan desteklenmektedir. Aksine, Xi'nin KYG'yi üçüncü taraf iş birliğini içeren 170'ten fazla ülke ve kuruluşu birbirine bağlayan bir "kamu yolu" olarak tanımlaması (Xi, 2021a: 8) hakikattir. Ayrıca, genellikle ikili, üçlü ve çok taraflı forumlardan kaynaklanan yapıcı eleştirilerin ardından KYG'nin BM 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile resmi uyumu ve sürdürülebilirlik ve yönetim siyasetlerinde devam eden reformu, yüksek derecede kurumsal uyarlanabilirlik uyarlanabilirlik göstermektedir. Çin, KYG'nin hem dahili Orta ve Batı Kalkınma Planı (China Daily, 2021) hem de Kuzeydoğu Yeniden Canlandırma Planı (CSET, 2021: 80; Xinhua, 2021) için temel olduğunu giderek daha fazla vurgulamaktadır.

Çin, küresel salgınlar, terörizm, yolsuzluk ve iklim değişikliği gibi konularla mücadele etmek için AB ve ABD ile üçlü bir işbirliği mekanizmasının meydana getirilebileceğini kabul etmiştir.

Zorlu küresel ortama yanıt olarak Çin, ekonomisini İkili Dolaşıma uyarlayarak yeniden konumlandırmıştır. Bu, KYG'nin daha fazla yayılmasının, Çin'in dahili stratejik varlıkları ile küresel olarak harici kaynaklar, pazarlar ve tüketiciler arasında kapsamlı bir eşzamanlılık sunan inşaat, imalat, lojistik ve hizmetlerde devlet dışı yatırımlara yönlendirilmesini gerektirdi. Ayrıca, AAYB'nin ve onun işbirliği çerçevesinin başarısı, gelecekte çok taraflı finansal kurumların işbirlikçi odaklanışlarına yol göstermektedir. Buna uygun bir örnek, KYG veya RCEP'e katılma konusundaki suskunluğuna rağmen,

sağlık ve COVID-19 müdahalesi için önemli krediler dahil olmak üzere AAYB kredilerinin en büyük tek alıcısı olmaya devam eden Hindistan'dır (Krishnan, 2020; PTI, 2020).

Çin, çatışma, küresel salgınlar, çevre kirliliği, terörizm, yolsuzluk ve iklim değişikliği ile mücadele etmek için AB ve ABD ile üçlü bir işbirliği ve koordinasyon mekanizmasının meydana getirilebileceğini kabul etmiştir. Ayrıca BM ve G20 de böyle bir girişime dâhil edilebilir. Dolayısıyla, Biden yönetiminin baştaki aşırı rekabetçi tutumu (Japan Times, 2021), COVID-19 salgını ile hızlanan küresel zenginlik ve güç değişiminin Pekin'de, Çin'de, ekonomisi ve endüstriyel üretim tabanını yeni bir küresel ekonomik kalkınma çerçevesi vizyonuna dönüştürmesi için zaman tanıdığı jeostratejik bir fırsat penceresi olarak algılandı. Bu, Biden yönetiminin yakın zamandaki "telafi" siyaseti (Moriyasu, 2021; Tiezzi, 2021: 5) ve "Tayvan Anlaşması"nın yeniden onaylanması (Reuters, 2021a: 1) ile doğrulanmıştır. Bu nedenle, ABD'nin, Çin'in ticaret özellikle de artan ticaret açıkları ve güvenlik endişeleri (Tek Çin Politikası) konusundaki şartlarına katılımı, KYG'nin küresel ticaret ve yatırım için yeni maddi altyapı olarak rolünün Washington karşısında Pekin'in elini güçlendirdiği görüşünü doğrulamaktadır.

2007-2008 küresel mali krizi sonrasında Çin-Rusya işbirliğinin güçlendirilmesi ve 2014 yılında Kırım'ı topraklarına katmasının ardından Rusya'ya ABD ve AB yaptırımlarının uygulanması büyük önem taşımaktadır. Rusya'nın Çin ile uzun sınırı ve Pasifik'ten Baltık'a uzanan coğrafi genişliği, KYG'nin inşasında vazgeçilmez ortaklık rolünü garanti etmektedir. Rusya'nın KYG yoluyla artan enerji ürünleri tedarikindeki rolünün etkisi, son zamanlarda Çin'in endüstriyel kuzeydoğusundaki elektrik kesintileri sırasında örneklendiği (Qi, 2021; Reuters, 2021b).

Rusya'nın Çin ile stratejik ortaklığı, Çin'in İran, Suriye ve Venezuela gibi bağlantı tikanıklıklarını yeniden canlandırma çabaları düşünüldüğünde özellikle önemlidir. Özellikle, Çin-Rusya stratejik ortaklığı, Kore yarımadası ve Kuzeydoğu Asya ekonomik entegrasyonu için can alıcıdır. Çatışma sonrası Afganistan, çok kutupluluk artıkça stratejik alanın yönetimi konusunda çok taraflı işbirliğinin arka planında yeni bir dizi zorluk ortaya koymaktadır. Pekin'in eski liberal devlet saldırılarına karşı koyma çabaları Sincan, Hong Kong, Myanmar, Kamboçya, Afrika Boynuzu, Yunanistan ve Macaristan gibi kilit KYG düğümlerini içermektedir.

Sonuç olarak, Kuşak ve Yol Girişimi, Birleşmiş Milletler'den sonra en mühim öneme sahip çok taraflı oluşumdur. Ortak ülkeleri salgın hastalıklar, iklim değişikliği, kıtlık ve çatışma gibi dünya çapındaki zorluklara karşı birleştirmek için küresel sorumluluk taşımaktadır. Bu görüşe göre KYG, yalnızca ticaret ve yatırım için yeni bir küresel maddi altyapı oluşturan ekonomik bir kalkınma modeli değildir, aynı zamanda Çin'in küresel ekonomik büyüme, insan güvenliği ve çevre korumaya olan bağlılığını da ortaya koymaktadır. Bu nedenle, KYG'nin eniyileştirilmesi, hem Çin'in 2035 yılına kadar Sosyalist modernleşmeyi gerçekleştirmeye yönelik Uzun Vadeli Hedefinin (SCIO, 2020) hem de "2049 yılına kadar zengin, güçlü, demokratik ve medeni bir modern sosyalist ülke inşa etmek" şeklindeki İkinci Yüz Yıl Hedefinin gerçekleştirilmesi için merkezi bir öneme sahiptir (Lee, 2020: 2). Nihayetinde KYG, ÇKP'nin Çin'in Ulusal Canlanması'nı gerçekleştirmeye kararlılığının temel direklerinden biridir ve dolayısıyla küresel işbirliğine ve daha barışçıl ve uyumlu bir dünya düzeninin oluşturulmasına katkı sağlamaktadır.

Kaynakça

- Acharya, A. and Buzan B. (2010). *Non-Western international relations theory : perspectives on and beyond Asia*, London ; New York : Routledge, 2010.
- Amendolagine, V. (2021). *International Development Lending and Global Value Chains in Africa*, Johns Hopkins University, Baltimore, accessed
- Ames, R.T. (2007). 'The Perfect Storm', [conference presentation] *A Second Enlightenment: Confucianism in a Changing World Cultural Order*, Taipei, accessed 28/09/2018.
- Arrighi, G. (2007). *Adam Smith in Beijing: Lineages of the Twenty-first Century*, Verso.
- Beeson, M. (2018). 'China Rises, America Falts, and Geoeconomics Rears Its Head', *War on The Rocks*.
- Biden, J. (2021). 'Remarks by President Biden on America's Place in the World', Whitehouse, Whitehouse, Washington accessed 04/02/2021.
- Boyle, M.J. (2016). 'The Coming Illiberal Order', *Survival* (00396338), 58(2):35-66, 10.1080/00396338.2016.1161899
- Survival. (2020) 'America and the Illiberal Order After Trump', *Survival*, 62(6):51-76, 10.1080/00396338.2020.1851085
- Brewster, D. (2018) 'China's first overseas military base in Djibouti likely to be a taste of things to come', *The Interpreter*.
- Brown, C.P. (2021). 'The Missing Chips', *Foreign Affairs*.
- CFR. (2021). *China's Belt and Road - Implications for the United States*, Council on Foreign Relations, Washington, accessed
- CGTN. (2021). *First shipment along new China-Myanmar corridor makes it to Chengdu* CGTN, Beijing.
- Chan, D. (2021). 'Beijing's Position on the Myanmar Coup', *E-International Relations*.
- Chen, F. (2021). 'US blocking more Chinese students from its universities', *Asia Times*.
- China Daily. (2021). 'Poised for Great Development', *China Daily*.
- China Daily. (2021a). 'Boao Forum Keynote Speech', *China Daily*, Beijing accessed 20/04/2021.
- Coates, B. (2020). 'A Century of Sanctions', *Origins*.
- CSET. (2021). 'Outline of the People's Republic of China 14th Five-Year Plan for National Economic and Social Development and Long-Range Objectives for 2035', CSET.
- Dakila, F. (2020). 'BRI - Payment Systems - New drivers of the global trade engine', *Central Banking*.
- Darby, C. and Sewall, S. (2021). 'The Innovation Wars', *Foreign Affairs*, 100(2):142-153.
- Dellios, R. (2017). 'Silk Roads of the Twenty-first Century: The Cultural Dimension', *Asia & the Pacific Policy Studies*, 4(2):225.
- Deng, X. (1974). *Deng Xiaoping General Assembly Speech* United Nations, New York City.
- Deng, Y. (1998). 'The Chinese conception of national interests in international relations', *The China Quarterly*, 154:308-329.
- Dent, C.M. (2004). 'The Asia-Europe Meeting and Inter-Regionalism: Toward a Theory of Multilateral Utility'.
- Do, T.T. (2015). 'China's rise and the 'Chinese dream' in international relations theory', *Global Change, Peace & Security*, 27(1):21-38, 10.1080/14781158.2015.995612
- Doğan, A. (2021). *Hegemony with Chinese characteristics : from the tributary system to the Belt and Road Initiative*, Routledge.
- Erickson, A. & Strange, A. (2012). 'Selfish superpower' no longer? China's anti-piracy activities and 21st-century global maritime governance', *Harvard Asia Quarterly*, 14(1-2):92-102.
- Eskelinen, T., Lakkala, K. & Laakso, M. (2020). 'Introduction: Utopias and the revival of imagination', *The Revival of Political Imagination: Utopia as Methodology*.
- Foreign Affairs. (2021). 'The Plot Against China? - How Beijing Sees the New Washington Consensus', *Foreign Affairs*.

- FPI. (2014). Here's Why Asia Pivot Was Barack Obama's Biggest Mistake, The Foreign Policy Initiative, accessed 2014.
- Freymann, E., Hillman, J.E., Nouwens, M. & Tugendhat, T. (2021). China's geopolitical ambitions: Where next for the Belt and Road? [transcript], China Research Group, London.
- G7. (2021). Carbis bay G7 Summit communique - Our Shared Agenda for Global Action to Build Back Better [media release], UK Government, accessed
- Global Times. (2020). 'Beijing steps up efforts to ramp up chipsets manufacturing and supply', Global Times.
- Grabowski, M. (2019). '4. International Relations Theory Development in Asia'.
- Gramsci, A. (1971). Selections from the Prison Notebooks of Antonio Gramsci, ElecBook, London, GBR.
- Hendrikse, R. (2021). 'The rise of neo-illiberalism', *Krisis*, 41(1):65.
- Hobbes, T. (2018). *Leviathan*, First Avenue Editions.
- Hollingsworth, J., Xiong, Y. & Culver, D. (2021). A Trump-era policy that shut out top Chinese students could be hurting America more than Beijing CNN, Atlanta.
- Ikenberry, G.J., Nathan A.J., Thornton S., Sun, Z. & Mearsheimer, J.J. (2022). 'A Rival of America's Making?', *Foreign Affairs*.
- Japan Times. (2021). 'Joe Biden foresees 'extreme competition' with China, not 'conflict', Japan Times.
- Kalb, D. (2018). 'Upscaling illiberalism: class, contradiction, and the rise and rise of the populist right in post-socialist Central Europe', *Fudan Journal of the Humanities and Social Sciences*, 11(3):303-321.
- Krishnan, A. (2020) "One-third of funding by AIIB has gone to India", *The Hindu*.
- Lee, J.Y. (2020). 'The 5th Plenary Session of the 19th Central Committee of the Chinese Communist Party and Its Implications for the Korean Peninsula'.
- Li, E. (2021). A roadmap to the digitization of China 24/05/2021, NBN, Zurich.
- Lippman, D., Seligman, L., Ward, A. & Forgey, Q. (2021). Biden's era of 'strategic competition' Politico, Washington.
- Liu, A.B. (2019). 'Production, Circulation, and Accumulation: The Historiographies of Capitalism in China and South Asia', *The Journal of Asian Studies*, 78(4):767-788.
- Liu, X. (2021). 'West humiliates self with Xinjiang smears at UN human rights session', *Global Times*.
- Liu, Y. & Yin, H. (2018). 'China builds new facility in Djibouti base for anti-piracy operations', *Global Times*.
- Machiavelli, N., Clough, C.H. & Walker, L.J. (1975). *The discourses of Niccolò Machiavelli*, Routledge and Paul.
- Mahubani, K. (2021). 'Why Attempts to Build a New Anti-China Alliance Will Fail', *Foreign Policy*.
- Moriyasu, K. (2021). 'Biden and Xi explore 'recoupling' as advisers meet in Zurich', *Asia Nikkei Review*.
- Muppidi, H. (2012). *Colonial Signs of International Relations*, Oxford University Press.
- Noesselt, N. (2015). 'Revisiting the Debate on Constructing a Theory of International Relations with Chinese Characteristics', *The China Quarterly*, 222:1-19, 10.1017/S0305741015000387
- Pan, C. (2021). 'Racialised politics of (in)security and the COVID-19Westfailure', *Critical Studies on Security*, 9:1, 40-45, DOI: , 9(9):40-45, 10.1080/21624887.2021.1904195
- Petry, J. (2020). 'Financialization with Chinese characteristics? Exchanges, control and capital markets in authoritarian capitalism', *Economy and society*, 49(2):213-238, 10.1080/03085147.2020.1718913
- Posen, B.R. (2018). 'The rise of illiberal hegemony: Trump's surprising grand strategy', *Foreign Aff.*, 97:20.
- PTI. (2020). 'AIIB in discussion with India for financing of ambitious USD 8-billion health infrastructure scheme', *Economic Times of India*.
- Qi, X. (2021). 'China's coal imports from Russia, Indonesia rise, taking the place held by Australian coal', *Global Times*.
- Qiushi. (2018). 'Xi calls for developing China into world science and technology leader', *Qiushi*.
- Raffarin, J.P. (2021). Interview: Boao Forum highlights need to strengthen global governance -- former French PM [Interview], Xinhua, Beijing.
- Reuters. (2021a). Biden says he and China's Xi agree to abide by Taiwan agreement Reuters, London.
- Reuters. (2021b). Gazprom says China gas exports continue despite fire at Amur plant Reuters, London.
- Rouhani, H. (2005). *Iranians Opposed To Technological Apartheid In Nuclear Issue* Iranatom, Moscow.
- SCIO. (2020). 'CPC Central Committee's development proposals set long-range goals through 2035', SCIO, SCIO, Beijing accessed 03/11/2020.
- SCIO. (2021c). 'Xi sends congratulatory letter to China-SCO forum on digital economy, Smart China Expo', SCIO, Xinhua, Beijing accessed.
- Smith, S. (2017). 'World Order with Chinese Characteristics', [conference presentation] Canadian Political Science Conference, Ryerson University, Toronto, accessed.
- Soliman, T.A., Abate, D., Ito Y, Olmem, A., Zhang, J., Layton, D., Vander Schueren, P., Mizulin, N. & Hungerford, J. (2020). 'US Imposes Technology Transfer And Export Restrictions On Dozens Of Chinese Companies, Including Top Chipmaker And Drone Manufacturer', *Mondaq*.
- Strangio, S. (2021). 'What Does the New AUKUS Alliance Mean for Southeast Asia?', *The Diplomat*.
- Tiezzi, S. (2021). 'Biden's US Trade Representative Outlines Approach to China', *The Diplomat*.
- Wang, J. (2011). 'China's Search for a Grand Strategy', *Foreign Affairs*.
- Wang, N. & Zou, Y. (2011). 'Yin-Yang Theory and Globalization', *Studies in Sociology of Science*, 2(2):38.
- Wang, R.R. (2018). *Yinyang (Yin-yang)* Loyola University, Loyola University.
- Wren, D. (2020). 'Leading America and Biden's new/old foreign policy: The exclusive new democracy club, trade-bloc or alliance?', *Australian Policy and History*.
- Xi, J. (2017). *Work Together to Build the Silk Road Economic Belt and The 21st Century Maritime Silk Road* [media release], PRC Ministry of Foreign Affairs, accessed
- Xinhua. (2021b). 'Speech by Xi Jinping at a ceremony marking the centenary of the CPC', Xinhua, Beijing accessed.
- Xinhua. (2017). China embraces new "principal contradiction" when embarking on new journey. Xinhua, Beijing.
- Xinhua. (2021). Chinese premier stresses new breakthroughs in revitalizing northeast China Xinhua, Beijing.
- Yan, X. (2021). 'Becoming Strong - The New Chinese Foreign Policy', *Foreign Affairs*.
- Yang, B., Pu, Y. & Su, Y. (2020). 'The financialization of Chinese commodity markets', *Finance Research Letters*, 34:101438, 10.1016/j.frl.2020.101438
- Yang, J. (2021). *Respect History, Look to the Future and Firmly Safeguard and Stabilize China-US Relations* FMPRC, Beijing.
- Ye, J. (2021). 'US-China tech war: calls for more tech bans on China get louder in Washington', *SCMP*.
- Yilmaz, S. (2014). 'China, Historical Blocs and International Relations', *Issues and Studies*, 50:191-222.
- Journal of Chinese Political Science*. (2016). 'China's Foreign Policy and Critical Theory of International Relations', *Journal of Chinese Political Science*, 21(1):75-88, 10.1007/s11366-015-9357-z
- Zakaria, F. (1997). 'The rise of illiberal democracy', *Foreign Aff.*, 76:22.
- Zhao, T. (2006). 'Rethinking Empire from a Chinese Concept 'All-under-Heaven' (Tian-xia,)', *Social Identities*, 12(1):29-41, 10.1080/13504630600555559
- Zhu, Z. (2020). 'Interpreting China's Wolf Warrior Diplomacy', *PACNET*.